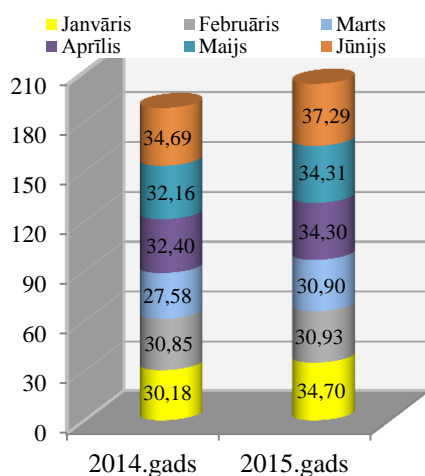

Naftas produktu (degvielas) aprite 2015.gada sešos mēnešos un jūnijā

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

milj.EUR 1.attēls

2015.gada 6 mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **202,43 milj. EUR** apjomā, kas ir par 14,57 milj. EUR jeb **par 8% vairāk** kā 2014.gada attiecīgajā periodā.

2015.gada pirmajā pusgadā, salīdzinot ar 2014.gada attiecīgo periodu, akcīzes nodokļa ieņēmumi palielinājušies:

- par dīzeļdegvielu, ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela un dīzeļdegvielu, kuru izmanto par kurināmo (*turpmāk – dīzeļdegviela*) – par 14,67 milj. EUR jeb 11%;
- par sašķidrināto naftas gāzi, kuru izmanto kā degvielu (*turpmāk – autogāze*) – par 0,25 milj. EUR jeb 6%.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi samazinājušies:

- par svinu nesaturošo benzīnu (*turpmāk – benzīns*) - par 0,35 milj. EUR jeb 1% (skatīt 1.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2015.gadā ietekmē:

- patēriņam nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma pieaugums (+3%);
- naftas produktu patēriņa struktūras izmaiņas – 2015.gada pirmajā pusgadā, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, pieaudzis dīzeļdegvielas īpatsvars (attiecīgi samazinoties petrolejas īpatsvaram) kopējā patēriņa struktūrā kā arī stabilizējies benzīna patēriņš (skatīt 4. nodaļu);
- nemainīgas akcīzes nodokļa likmes (skatīt 4.pielikumu).

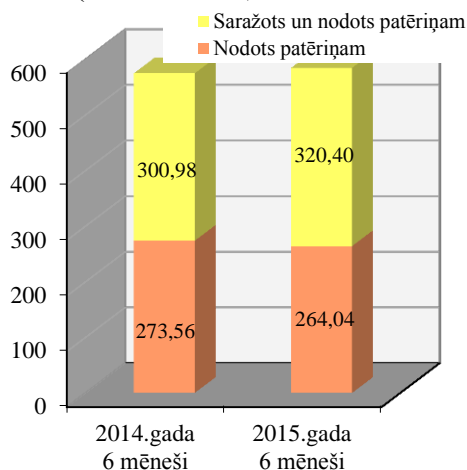
2. Naftas produktu (degvielas) aprītē iesaistītās personas

Latvijā 2015.gada 30.jūnijā komersantiem bija spēkā esošas speciālās atļaujas (licences) darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu:

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 83;
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 2;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 47;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 37;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 123.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 2.attēls

2015.gada 6 mēnešos kopējais patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu (degvielas) apjoms ir 584,44 tūkst. tonnas un tas ir par 9,91 tūkst. tonnām jeb par **2% vairāk** kā 2014.gada attiecīgajā periodā.

Palielinājies patēriņam nodotais apjoms:

- dīzeļdegvielai, ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela, iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu un dīzeļdegvielu, kurai piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa par 25,22 tūkst. tonnām jeb 6%;

- autogāzei – par 0,54 tūkst. tonnām jeb 2%;

- naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” – par 0,26 tūkst. tonnām jeb 8%;

- biodīzeļdegvielai – par 0,14 tūkst. tonnām jeb 50%;

- benzīnam, ieskaitot benzīnu, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts un sašķidrinātajai naftas gāzei, kuru izmanto par kurināmo (turpmāk – kurināmā gāze) – apjoms ir līdzīgs kā 2014.gada pirmajā pusgadā.

Samazinājies patēriņam nodotais apjoms:

- petrolejai (ieskaitot reaktīvo degvielu) – par 16,10 tūkst. tonnām jeb 40%;

- degvielai – par 0,34 tūkst. tonnām jeb 26% (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu).

Šī gada **jūnijā** patēriņam nodotais degvielas apjoms, salīdzinot ar iepriekšējā gada jūniju, palielinājies kopumā par 1%. Vērtējot pa veidiem – palielinājums vērojams dīzeļdegvielai (par 7%), autogāzei (par 1%), benzīna patēriņš līdzvērtīgs kā 2014.gada attiecīgajā periodā, savukārt patēriņam nodotais apjoms samazinājies petrolejai (par 36%), kurināmajai gāzei (par 8%) un naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 22%) (skatīt 3.pielikuma 1.tabulu)

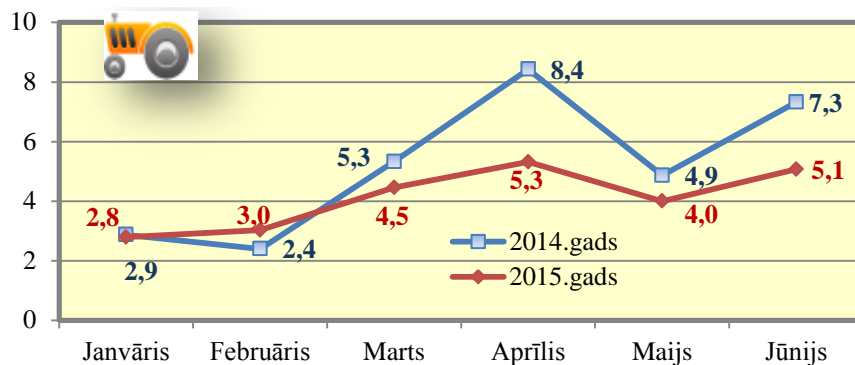
Līderpozīcijās vērtējot pēc kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma atrodas SIA „Statoil Fuel & Retail Latvia”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R”. Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc 2015.gada pirmajā pusgadā kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti 5.pielikumā.

2015.gada 6 mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti, sajaukti, iezīmēti (marķēti), apstrādāti, fasēti (turpmāk – saražoti) naftas produkti 444,53 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 35,73 tūkst. tonnām jeb par **9% vairāk** kā 2014.gada sešos mēnešos. Palielinājies akcīzes preču noliktavās sajauktās dīzeļdegvielas un benzīna apjoms, bet ievērojami samazinājies saražotās biodīzeļdegvielas apjoms. Lielākā daļa no akcīzes preču noliktavās saražoto naftas produktu apjoma ir nodoti patēriņam Latvijā (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

2015.gada **jūnijā** akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti naftas produkti 98,06 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 6,71 tūkst. tonnām jeb 7% vairāk kā iepriekšējā gada jūnijā (skatīt 3.pielikuma 1.1.tabulu).

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem - nodošana patēriņam

(tūkst. tonnas) 3.attēls

Piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, **2015.gada sešos mēnešos** realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas **24,66 tūkst. tonnas** dīzeļdegvielas un tas ir par 6,54 tūkst. tonnām jeb **21% mazāk** kā 2014.gada

attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu).

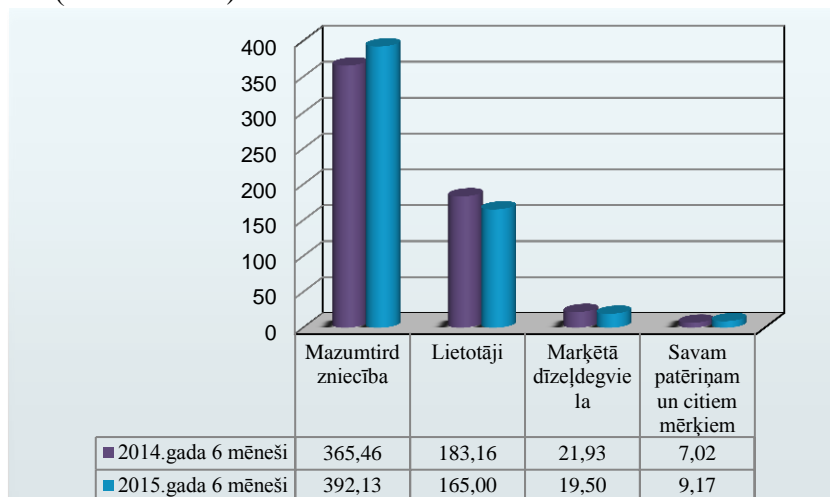
2015.gada **jūnijā** realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotās dīzeļdegvielas apjoms ir 5,07 tūkst. tonnas, kas ir par 2,25 tūkst. tonnām jeb 31% mazāk kā 2014.gada jūnijā (skatīt 3.pielikuma 1.tabulu).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 3.maija noteikumu Nr.344 „Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem” 22.punktu 2014./2015.saimnieciskajā gadā maksimālais kopējais dīzeļdegvielas daudzums, kam piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, ir **102 589 359 litri** (par 6 402 741 litriem mazāk nekā iepriekšējā saimnieciskajā gadā). Ņemot vērā, ka kopējais aprēķinātais dīzeļdegvielas apjoms pārsniedz maksimālo noteikto dīzeļdegvielas apjomu, Lauku atbalsta dienests veicis proporcionālu samazinājumu dīzeļdegvielas daudzumam uz vienu hektāru, nosakot likmi – **86,5 litri** par atbilstošās platības hektāru 2014./2015.saimnieciskajam gadam.

Saskaņā ar veiktajiem grozījumiem likumā Par akcīzes nodokli, sākot ar 2015.gada 1.jūliju dīzeļdegvielai, kura paredzēta realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, tiek piemērota akcīzes nodokļa likme 50 euro par 1000 litriem dīzeļdegvielas

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnas) 4.attēls

2015.gada 6 mēnešos kopumā Latvijā realizētas **585,80 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 8,24 tūkst. tonnām jeb 1% vairāk kā 2014.gada sešos mēnešos. Palielinājies mazumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoms un savam patēriņam un citiem mērķiem izmantotās

degvielas apjoms. Savukārt samazinājusies realizācija lietotājiem vairumtirdzniecībā un iezīmētās (marķētās) degvielas realizācija tās lietotājiem.

Vērtējumā pa produktu kategorijām – **palielinājies** realizācijas apjoms dīzeļdegvielai (par 6%), autogāzei (par 1%), bet realizācijas apjoms **samazinājies**, petrolejai (par 40%), degvielleļļai (par 39%) un naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 1%), bet benzīnam un kurināmajai gāzei līdzīgs kā 2014.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 5.attēls

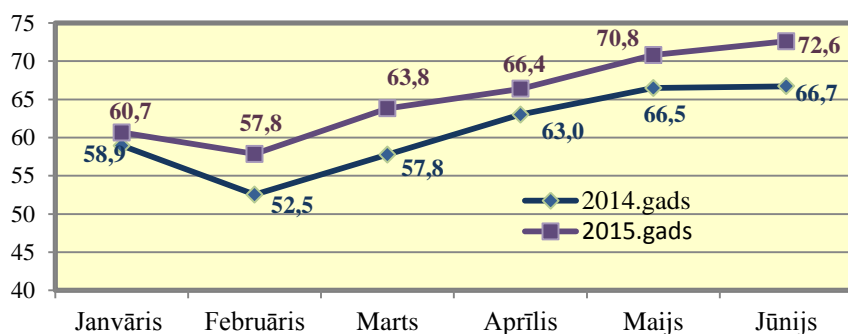

2015.gada sešos mēnešos, salīdzinot ar 2014.gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas īpatsvars, attiecīgi samazinoties petrolejas un reaktīvās degvielas īpatsvaram (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu un 5.attēlu).

2015.gada jūnijā, salīdzinot ar iepriekšējā gada jūniju, realizācijas apjoms ir palielinājies par 3,70 tūkst. tonnām jeb 4% un kopumā realizētas 105,39 tūkst. tonnas naftas produktu (degvielas) (skatīt 3.pielikuma 2.tabulu).

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnas) 6.attēls

2015.gada 6 mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **392,13 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 26,68 tūkst. tonnām jeb **7% vairāk** kā 2014.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu).

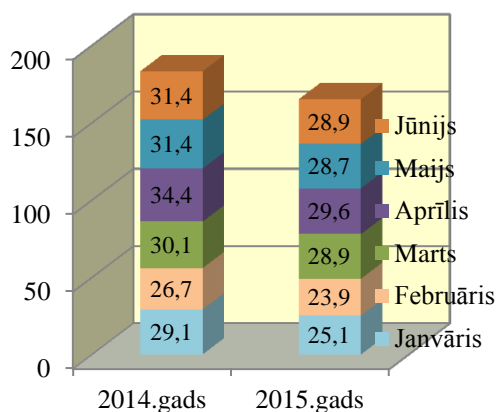
Realizētās dīzeļdegvielas apjoms ir palielinājies par 26,00 tūkst. tonnām jeb 11% un realizētās autogāzes apjoms par 0,37 tūkst. tonnām jeb 1%. Mazumtirdzniecībā realizētā benzīna apjoms ir stabilizējies un ir līdzīgs kā 2014.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu).

2015.gada **jūnijā**, salīdzinot ar 2014.gada jūniju, kopumā mazumtirdzniecībā realizētas degvielas apjoms ir palielinājies par 5,89 tūkst. tonnām jeb 9%, to veido dīzeļdegvielas (par 13%) un benzīna (par 1%) realizācijas apjoma pieaugums (skatīt 3.pielikuma 2.1.tabulu).

Lielākie **komersanti** pēc 2015.gada sešos mēnešos **mazumtirdzniecībā** realizētā degvielas apjoma uzskaitīti 5.pielikumā.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem (vairumtirdzniecībā)

(tūkst. tonnas) 7.attēls

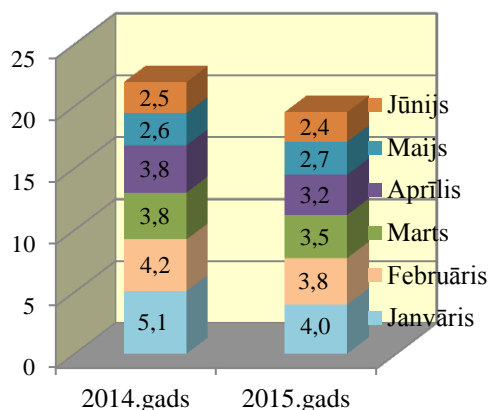

2015.gada 6 mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **165,00 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 18,16 tūkst. tonnām jeb **10% mazāk** kā 2014.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu). Realizācijas apjoms ievērojami **samazinājies petrolejai**.

2015.gada **jūnijā** lietotājiem kopumā realizēts 28,86 tūkst. tonnas naftas produktu, kas ir par 2,57 tūkst. tonnām jeb 8% mazāk kā iepriekšējā gada jūnijā (skatīt 3.pielikuma 2.2.tabulu).

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

(tūkst. tonnās) 8.attēls

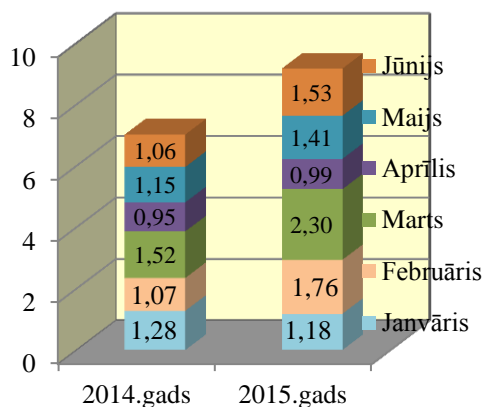
2015.gada 6 mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā **19,50 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 2,42 tūkst. tonnām jeb **par 11% mazāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

Samazinājies kuģu apgādei (par 1,98 tūkst. tonnām jeb 23%) un juridiskajām personām, izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms (par 0,66 tūkst. tonnām jeb 7%), bet nedaudz palielinājies izmantošanai brīvostās un brīvajās zonās (par 0,15 tūkst. tonnām jeb 8%) un fiziskajām personām (par 0,07 tūkst. tonnām jeb 5%) realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.3.tabulu).

Savukārt 2015.gada **jūnijā** marķētā degviela kopumā realizēta 2,39 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 0,10 tūkst. tonnām jeb 4% mazāk kā iepriekšējā gada jūnijā (skatīt 3.pielikuma 2.3.tabulu).

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

(tūkst. tonnas) 9.attēls

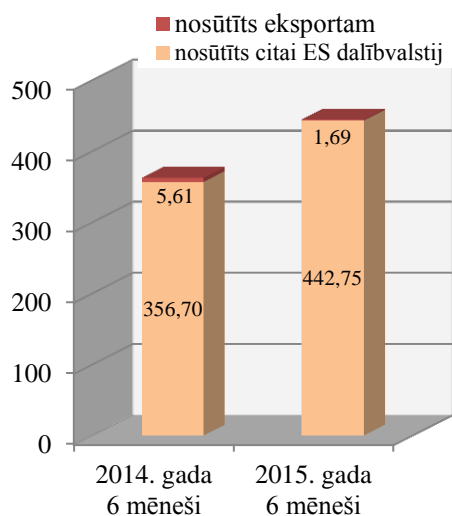

2015.gada 6 mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **9,17 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 2,15 tūkst. tonnām jeb **31% vairāk** kā 2014.gada attiecīgajā periodā. Vislielākais izlietojuma palielinājums vērojams dīzeļdegvielai, kas skaidrojams ar dīzeļdegvielas izmantošanu produktu ražošanā, kas nav akcīzes preces (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

Savam patēriņam un citiem mērķiem, tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai, izmantotais naftas produktu apjoms 2015.gada **jūnijā** ir 1,53 tūkst. tonnas, kas ir par 0,48 tūkst. tonnām jeb 45% lielāks kā 2014.gada jūnijā. (skatīt 3.pielikuma 2.4.tabulu).

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 10.attēls

2015.gada 6 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā **444,44 tūkst. tonnu** apjomā, pārsvarā naftas produkti (442,75 tūkst. tonnas) nosūtīti citām Eiropas Savienības dalībvalstīm (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

Kopumā atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā no Latvijas izvesto naftas produktu apjoms 2015.gada sešos mēnešos ir par 82,13 tūkst. tonnām jeb **23% lielāks kā** 2014.gada attiecīgajā periodā. Pieaugumu galvenokārt veido izvešanai uz citām dalībvalstīm nosūtītā dīzeļdegvielas (par 74,28 tūkst. tonnām), benzīna (par 11,04 tūkst. tonnām) un sašķidrinātās naftas gāzes (par 4,06 tūkst. tonnām) apjoma palielinājums (skatīt 2.pielikuma 3.1.tabulu).

2015.gada **jūnijā** komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus kopumā 70,61 tūkst. tonnu apjomā, pārsvarā naftas produkti nosūtīti uz citām Eiropas savienības dalībvalstīm (skatīt 3.pielikuma 3.tabulu).

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.

Apele 67120163